

Los BANDOR'S

VILELLA
ALTA

(TARRAGONA)

ENTREVISTA AMB ELS BANDOR'S

(REPORTATGE)

Agustí Masip i Montse Mateos

(FOTOGRAFIES) Cedides pel grup Bandor's

Una tarda calorosa del mes de juny, que amenaça tempesta, ens apropem a La Vilella Alta, un poble petit del Priorat (com quasi tots). De fet, no hi viuen més d'unes 140 persones que, suposem, estan emparentades d'una manera o altra amb aquesta colla de músics que han voltat i portat el nom del Priorat arreu de Catalunya i més enllà. Hem quedat a dos quarts de vuit. Ens esperen puntuals (ens confessen que sempre ho són) a la plaça de l'Església, centre neuràlgic del poble. Hi són tots. Bé... quasi tots perquè falta l'únic membre dels Bandor's que no és de La Vilella Alta sinó de La Palma d'Ebre: en Pere Cubells.

Així que arriba el Pere i ja hi som tots, ens dirigim al bar restaurant Lo Cupet i seiem al

voltant de la taula per parlar tranquil·lament dels Bandor's i de la seva llarga trajectòria. Després de parlar ben bé dues hores, arribem a la conclusió que, aquesta vegada, no hem fet una entrevista sinó que hem conversat amb una colla d'amics. Tots han parlat, tots han posat cullerada a la conversa, i nosaltres hem hagut de pescar aquí i allí, tota una sèrie de vivències i anècdotes que ens han explicat amigablement i que a continuació us transcrivim de la millor manera que sabem.

Com i quan va començar tot?

Vàrem començar a aprendre música cap al 56/57, però encara no érem Bandor's, eh? Una colla de nens del poble vam anar a buscar el mestre Ramon Escoda Bonet perquè ens ensenyés solfeig. I com que en teníem moltes ganes vam començar de seguida. Ell va

decidir fer dos grups: els grans i els petits. Durant dos anys ens va ensenyar solament solfeig. Després ja vam començar a agafar els instruments: l'un la trompeta, l'altre el clarinet i així tots...

Per què el nom de Bandor's? Com va escollir el nom?

Quan vam començar a tocar, que va ser el gener del 59, qui ens ensenyava solfeig va dir que semblàvem una banda-orquestra de jazz. Després, quan vam començar a tocar, ho vam fer amb el nom de **Band'Or Jazz**. Naltros encara el trobàvem massa llarg aquest nom i cap allà l'any 64 vam decidir de dir-ne **Band'or**, però en aquella època hi havia moltes orquestres que portaven una "s" al final del nom perquè semblava més modern. Aleshores vam pensar que estaria bé que el nostre grup també en portés. I així va ser que, a partir d'aquell moment, ens vam dir **Bandor's**.

Quan i on va començar els assajos?

Fèiem sardanes, tocàvem al poble cada diumenge i això ens servia d'assaig. Tocàvem amb el Claudio, el Ramonet i el Joan Rebull (pare), i de mica en mica vàrem començar amb partitures de l'antiga banda del poble, com ara "pasdobles" i altres coses, però no cantàvem perquè no hi havia micro. Després de l'actuació passàvem la barretina i invertíem els pocs guanys en instruments.

Qui éreu els primers Bandor's? Heu canviat molt de membres al llarg dels anys?

No, no hi hagut gaires canvis, però sí petits retocs. Per exemple el Joan va entrar l'any 66 quan son pare va plegar, o l'Alfonso que va entrar l'any 60 (*aquí hi ha una mica de discussió per saber la data exacta, però com a bons companys que són, al final es posen d'acord*). Però, en general, sempre hem estat els mateixos. Per naltros va ser una manera de veure món. Carreteres sense asfaltar. Tocàvem al Manyé i caminàvem 2 km per carregar la camioneta perquè les pedres que hi havia a la carretera la feien encallar.

Quan vam fer la mili vàrem canviar idees... vàrem anar a Barcelona a comprar un "traje" verd, i vam aprofitar per fer propaganda a Barcelona.

Qui triava el repertori? I quin era?

Tocàvem el que sonava per la ràdio. Si hi havia coses que ens agradaven ho tocàvem. Més tard ens vam associar a l'Augusto Algeró que tenia una empresa editorial que es deia "Canciones del mundo" i ens enviaven moltes partitures, sobretot de "bailables". Els balls arribaven de fàbrica i sonaven diferent de la ràdio, i nosaltres volíem fer "arreglos"... però la gent gran del poble ens deia que això és sagrat, que les partitures s'han de tocar tal i com estan escrites.

Estàvem subscriptes, doncs, a una casa de música que ens enviava les partitures de les noves cançons, però quan les teníem ja feia 6 mesos que la cançó anava. Més tard, vam comprar un tocadiscs

i d'allí trèiem les novetats que després tocàvem als balls. Nosaltres anàvem a escoltar orquestres. Només ens agradaven les d'Amposta, les de l'Ebre. Érem amics dels Rebeldes, dels Junior's.....de tots.

Teniu comptabilitzades les vegades que heu actuat a cada poble de la comarca?

(*Aquí ens treuen un àlbum-recordatori de la història gràfica dels Bandor's on hi ha un munt de dades i anècdotes del grup. Ho mirem*). Sí, però ara de memòria és impossible, s'ha de mirar al llibre. Els pobles on hem tocat més són La Vilella Alta (330), Poboleda (115) i Pratdip (69). En quaranta-dos anys d'història hem fet en total 2.355 actuacions arreu de Catalunya, però també per

Entrevista

Castella, Aragó, Navarra, etc. Hem estat a 352 pobles.

Quin és el lloc més llunyà del Priorat on heu actuat?

A Saldaña, a Palencia, és el lloc més llunyà on hem anat. Fins l'any 68 el nostre triangle d'actuació era La Granadella-Tarragona-Tortosa i no havíem sortit mai fins a l'any 70 que vàrem passar l'Ebre i vàrem estar 10 dies a Guadalajara, a Orea, al costat de Molina de Aragón. Per naltros aquella experiència va significar anar a una altra part de món.

Era difícil compaginar la vostra feina i la música? Com ho fèieu?

No teníem cap problema per combinar la feina amb les actuacions perquè tots treballàvem per

Tocant a la Vilella

a naltros. Si havíem de deixar de treballar per anar a actuar, cap problema!

Suposo que al llarg del temps heu tingut moltes anècdotes, expliqueu-nos-en una

Una vegada, que havíem d'anar cap a Guadalajara, vàrem marxar

un dia abans per fer nit a Molina de Aragón. Eren molt bona gent però "brutos que no podien ser més". Jadrake a 20 km de Guadalajara, allí vàrem fer ball. Hi havia molta feina i vàrem anar tots i alguns pares perquè volien que fóssim 10 músics.

Al matí vàrem anar a missa, després cercavila, processó, toros, etc. i a la nit ball, però ja ens van avisar que no ballaria ningú.

Vam muntar els equips i vam començar a tocar i, al cap de 10 minuts, la gent va omplir la plaça i tothom es va posar a ballar!!! No estaven acostumats a sentir música del moment i sempre havien sentit "la típica banda de pueblo" i nosaltres portàvem modernitat, Beatles, Diablos, etc. L'alcalde, al cap d'una hora, volia que pleguéssim perquè a la pista hi havia un altre grup (pagant) i no hi havia ningú. Després d'aquell any, naltros vam anar a la pista 10 anys seguits.

Us ha interessat recuperar la música tradicional de la comarca? Què heu fet en aquest aspecte?

Sí, sempre hem estat oberts a fer coses. Hem fet música de sardanes, jotes...

Al Masroig, per Sant Sebastià hi vam actuar moltes vegades, ens vam portar 3 jotes per tocar i nosaltres en vàrem recollir 8 o 10 més junt a altra gent.

La Banda de Falset toca la jota de La Vilella Alta perquè naltros els hi vam donar la partitura.

BANDOR'S

Quan i per què va començar a plantejar-vos la retirada?

N'èrem 3 o 4 que començàvem a tenir ganes de plegar però érem dels fundadors i ens sabia greu. A Bot ho vam decidir, després que la cantant, la Montse, ens va dir que volia anar a buscar un crio i que, per tant, busquéssim una altra persona. Però també és cert que ja portàvem molt de temps tocant i ja teníem 56, 58 i 60 anys, o sigui que va ser l'excusa perfecta per deixar-ho córrer. Sempre hem estat amics, i si algú ha plegat, l'arrel mai s'ha perdut. Sempre hi ha problemes al llarg de la vida, però els solucions de la millor manera.

Quan i on va ser la darrera actuació dels Bandor's?

L'última actuació va ser a Sitges, el Cap d'Any 2001-2002. Però encara vam tocar jotes al Masroig per Sant Sebastià perquè ens hi havíem compromès i s'havien portat sempre molt bé amb naltros.

El 2005, durant la Setmana Cultural, ens vàrem acomiadar del poble (de la Vilella Alta) amb les jotes, un "pasdoble" i un vals dels primers que havíem tocat. Ens van donar una placa de reconeixement i record a cadascú.

Sentiu nostàlgia de la música i dels Bandor's?

Nostàlgia sí, una mica. Jo vaig plegar convençut, però a vegades somio que vaig a tocar cap aquí cap allà.

Somio amb els problemes d'espai que de vegades teníem a la furgoneta o altres dificultats que havíem tingut, però mai una actuació. Pensem moltes vegades en aquelles vivències. I els primers anys, les dates...

Darrerament heu tingut algun reconeixement de gent de la comarca, com el Premi Priorat de Torroja. Us sentiu estimats per la gent de la comarca?

Sí, estem contents i ens sentim estimats a la comarca i també fora de la comarca.

La gent ens deien: "per què plegueu?". Molta gent recorda els anys 60-70, quan vàrem fer furor. Som un referent de llur joventut perquè ens relacionen amb els anys que festejaven, o quan es van casar.

Sou veterans, quin consell donaríeu a aquells que es volen dedicar a la música?

És una mica "complicadillo". Sacrifici i ganes de treballar. Has de saber conviure amb el grup. Tothom no és bo per ser músic...

I amb aquest frase lapidària acabem l'entrevista. Aquí queda un resum de tot del què allí vam parlar. S'han quedat moltes coses al tinter, però creiem que aquest escrit resumeix força bé l'esperit

Trobeu que a la comarca hi ha bons músics? Penseu que la continuïtat està assegurada? Què diríeu als joves que viuen als nostres pobles? Els animaríeu a muntar un grup de música com el vostre o semblant?

Ara hi ha molt bons músics a la comarca. Ara són més bons perquè tenen escola, són músics d'escola, encara que amb això sol no n'hi ha prou per tocar bé. Avui en dia la manera d'ensenyar ha canviat, els joves d'ara estan més preparats. Nosaltres no teníem ni diners ni medis.

de la conversa i l'ànima dels Bandor's. Nosaltres hem quedat encantats amb aquesta història. Esperem que els qui la llegiu pugueu copsar, ni que sigui una mica, aquest esperit que us hem volgut reflectir.

Gràcies a tots:

Començant pel Josep M. Masip Nadal (Cateri), Josep Baltasar Serres, Joan Rebull Viñes, Alfonso Bonet Escoda, Pere Viñes Cabré i acabant pel Josep Queralto Perelló i l'absent Pere Cubells.
Els Bandor's.